

Rättsfallssamlingen

Mål C-558/16

Talan väckt av Doris Margret Lisette Mahnkopf

(begäran om förhandsavgörande från Kammergericht Berlin)

”Begäran om förhandsavgörande – Området frihet, säkerhet och rättvisa – Förordning (EU) nr 650/2012 – Arv och europeiskt arvsintyg – Tillämpningsområde – Möjlighet att ange den efterlevande makens del i det europeiska arvsintyget”

Sammanfattning – Domstolens dom (andra avdelningen) av den 1 mars 2018

Civilrättsligt samarbete — Behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg — Förordning nr 650/2012 — Tillämpningsområde — Nationell bestämmelse som föreskriver att det när en av makarna avlider ska göras en schablonmässig uppdelning av makarnas tillgångar genom en ökning av den efterlevande makens arv — Omfattas

(Europaparlamentets och rådets förordning nr 650/2012, artikel 1.1)

Artikel 1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg, ska tolkas så, att tillämpningsområdet för nämnda förordning omfattar en nationell bestämmelse, såsom den som är i fråga i det nationella målet, som föreskriver att det när en av makarna avlider ska göras en schablonmässig uppdelning av makarnas tillgångar genom en ökning av den efterlevande makens arv.

I 1371 § punkt 1 i den tyska civillagen (Bürgerliches Gesetzbuch) (nedan kallad BGB) föreskrivs följande: ”Om makarnas förmögenhetsförhållande upphör genom den ena makens död ska en utjämning av kvarlåtenskapen ske genom att den efterlevandes laglott ökas med en fjärdedel. Härvid är det utan betydelse huruvida makarna faktiskt hade något gifrorättsgods.”

Såsom generaladvokaten har påpekat i punkterna 78 och 93 i sitt förslag till avgörande, avser 1371 § stycke 1 BGB, enligt de uppgifter som domstolen har tillgång till, inte fördelning av tillgångar mellan makarna, utan den efterlevande makens rätt till tillgångar som redan ingår i dödsboet. Under dessa omständigheter förefaller nämnda bestämmelse inte främst avse fördelningen av makarnas tillgångar eller likvidationen av makars förmögenhetsförhållanden, utan snarare fastställandet av omfattningen av den andel av arvet som ska tilldelas den efterlevande maken i förhållande till andra arvtagare. En sådan bestämmelse avser därför huvudsakligen arvet efter den avlidna maken och inte makarnas förmögenhetsförhållanden. En regel i den nationella lagstiftningen, såsom den som är aktuell i det nationella målet, rör följaktligen arv i den mening som avses i förordning nr 650/2012.

Att den andel av kvarlåtenskapen som tillkommer den efterlevande maken eller maken enligt en bestämmelse i nationell rätt, såsom 1371 § stycke 1 BGB, anses utgöra arv gör det slutligen, och såsom generaladvokaten också har påpekat i punkt 102 i sitt förslag till avgörande, möjligt att låta uppgifterna om denna del framgå i det europeiska arvsintyget, med de rättsverkningar som beskrivs i artikel 69 i förordning nr 650/2012. Domstolen konstaterar således att det skulle vara väsentligt svårare att uppfylla syftet med det europeiska arvsintyget i en situation såsom den som är aktuell i det nationella målet om intyget inte innehåller fullständiga uppgifter om den efterlevande makens rätt till kvarlåtenskapen.

(se punkterna 18, 40 och 42–44 samt domslutet)